

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد.

۲۰۱۸/۱۲/۲۶

احسان الله مومند

زدکړه د اوسني ټولنيز او بشري رنځ يوازنی درملنه

علم پر انسان (نر او بنځه) فرض دی (نه يوازې پر نرينه). (الحديث)

الله جل جلاله فرمايلي دي، چې تاسې د ځمکې پر مخ څېړنې او پلټنې وکړئ؛ نوي شيوه به پيدا او وپېژنئ! يعنې په الهي احکامو حکم وکړئ او له حرکتو مو برکتونه تر لاسه کړئ. له دې څخه څرگندېږي، چې له ديني علم سره دنياوي، عصري او مدني علم هم اړين دی.

زما په اند په نړۍ کې به اوسمهال د مسلم په پرتله نامسلم وگړي د الله جل جلاله له کلامه ډېره گټه پورته کوي او له معنا سره به يې لولي او د دې لپاره به کې فکر کوي، چې د علم او پوهې په نړيوال ډگر کې سيال ونلري؛ له نورو ډېره وده، پرمختگ او پراختيا ور په برخه شي يا په اصطلاح په انساني، حيواني او طبيعي علومو کې نوي پنځونې وکړي، چې تر نورو مخکې او له برياوو برخمن پاتې شي.

د بېلگې په توگه: نوي او پرمختللي جنکي شوبلې، الوتکې، چورلکې، سمندري جنکي اوبتلونه او سوداگريزې بېړۍ يې جوړې کړي او د شوبلو ضد، د الوتکو ضد، د جنکي سمندري بېړيو او اوبتلونو ضد توغندي هم رامنځته شوي دي.

له بل لوري يې نه يوازې انساني، حيواني او نباتي ناروغۍ پېژندلې؛ بلکې د راز راز ناروغيو د مخنيوي په پار يې بېلابېل درمل جوړ کړي يا د ناروغيو د تشخيص او درملنې په موخه يې هر راز ماشينيز او وسايل رامنځته کړي، چې له يوې خوا بشر او د الله پاک نورو مخلوقاتو لکه څارويو، بوټو او نورو ژونديو موجوداتو ته گټه ورسوي او له بلې خوا د نوم او کمال لرونکي ياد شي او همدا شان پيسې او کيسې هم پرې وگټي.... خبره همدا ده، بله نه ده.

هو! دا هر څه له علم سره شوني دي او بس! ځينې داسې کسان هم شته، چې زمونږ ځوان کهول يا د ټولني مخ پر ودې پور او قشر په دې تېر باسي، چې مدني، دنيايي او عصري علم يوازې د همدې دنيا دی او همدې ته په کارېږي؛ خو اوخروي علم بيا د دواړو نړيو (دنيا او آخرت) لپاره په درد خوري!

که دا قشر په همدغو ټينگارونو باور او عمل کوي؛ بيا، نو اړينه ده، چې دوی له يادو پرمختگونو او پنځونو لاس ووينځي او تل ترې بې برخې ژوند وکړي. يعنې نه به پرمختگ مني او نه به هغه څه، چې الله پرې د ځمکې پر مخ د پېژندنې، څېړنې او پلټنې حکم کړی او دا زيری يې خپلو بندگانو ته رسولی، چې تاسې به نوي نوي شيوه نه يوازې وپېژنئ؛ بلکې د ځان او طبيعت په گټه يې هم راوڅرخوئ.

د الله جل جلاله، ځان او طبيعت پېژندنه او ورسره فرهنگي، سنتي او عنعنوي اړيکه نه يوازې د اسلام له شريعت سره په ټکر کې ده؛ بلکې زمونږ ټولنيز پيدايښت، هڅې او غوښتنې هم ورسره بشپړېږي.

دا څنگه؟ دا داسې، چې د خور، مور، لور يا ميرمن د رنځ پېژندنې او درملنې لپاره مو بنځينه طبيبه له نرينه يا نامحرومه غوره ده. له يوې خوا مو ورسره ټولنيزه او فرهنگي وېره او شرم له منځه ځي او له بلې خوا بنځه د بنځو د سينې، نسايې ولادي، جلدي او تناسلي ناروغيو کتنه، معاينه او تشخيص کوي، چې دا ټول په بنسټيزه توگه د نر او بنځې له بنوونې او روزنې سره څرگند تر او لري او له همدې کبله پر دواړو (نر او بنځه) علم فرض شوی دی.

دلته موخه دا ده، چې که تعليم او زدکړو ته د لومړيتوب حق ورنکړو؛ نو تل به اړ، ببوسه او بې کسه ژوند کوو او هره ورځ به ځوريزو او د پرديو له موخو به قربانيرو؛ د کار سړی به مو نه وي او هر څه به مو تالا ترغی کيږي. هو! لکه، چې پلار، نيکه او اولاد مو ليدلي؛ کله د ماديانو، هندوانو، يونانيانو، عربو، ترکانو، پارسيانو، انگرېزانو، روسانو او اوس دادی د امريکايانو، ايرانيانو، پاکستانيانو او هندوستانيانو له موخو او اهدافو قرباني کيږو. نه به مو ځان ته خدمت کړی وي او نه به نورو ته گټه رسولی شو، نه به د جنگ له شره خلاص شو او نه به د بېسوادۍ له تورتمه راووځو.

هو! همدا علم دی، چې مونږ ته د سولې نعمتونه رابښي، د ودې، پرمختگ، هوساينې او ښيرازې پر لوري مو وربرابروي؛ له کرکې، جنگ او وحشته مو ژغوري.

ان شالله.

د پاڼو شمېره: له 1 تر 1

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنې دليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په خبر و لولئ